

od leta 1969

ŠTEVERJANSKI VESTNIK

Števerjan, Julij - September 2020 | San Floriano del Collio, Luglio - Settembre 2020

Leto LII št.3 | Anno LII nr.3

Pošiljatelj:

S. K. P. D. "F. B. Sedej"

Trg Svobode 6

34070 Števerjan (GO) – ITALIJA

vestnik@sedej.org

Poste Italiane Spa

Spedizione in abbonamento Postale

70% - DCB/Gorizia

Lasten tisk

Spošt.

S.K.P.D. F.B. SEDEJ

Trg Svobode 6

34070 Števerjan - (GO)

www.sedej.org

KAZALO

UVODNIK: DRUGA VAŠKA TRGATEV, PRAVI VAŠKI PRAZNIK.....	3
DUHOVNA MISEL: STAROST KOT IZZIV IN NOVA PRILOŽNOST	4
ENOVEČERNI LIKOF USPEŠEN KLJUB OMEJITVAM ZARADI KORONAVIRUSA.....	5
OBČINSKE VESTI.....	6
USTAVNI REFERENDUM.....	7
ŽELEZO, JOJ TO ŽELEZO!!!.....	8
V SAMOSTOJNOSTI JE MOČ.....	8
V PRIČAKOVANJU PONOVRNEGA SREČANJA V DOMAČI DVORANI.....	9
PETDESET – FESTIVAL NARODNO-ZABAVNE GLASBE ŠTEVERJAN	10
DM+ - DRUŠTVO MLADIH SLOVENCEV V ITALIJI	11
PRAZNIK SVETEGA MOHORJA IN FORTUNATA NA ODPRTM	11
NOGOMETNI TURNIR MED ZASELKI	12
KAKO JE ŽIVETI DANES – INTERVJUJI Z MLADIMI ŠTEVERJANCI.....	13
V'NDIMA 2020, NE BOMO ŽEJNI!.....	15
ZADNJI POZDRAV PRIJATELJU IVANU	15
KMET ALI KMETIJSKI PODJETNIK?.....	16
KVIZ ŠTEVERJANSKEGA TRGAČA.....	17
“PIŠI KUKR GOVORIŠ”	19
PRİPOVED IZ STARIH, POZABLJENIH PREDALOV... TININE NOGAVICE -TRETJI DEL-.....	22
VABILA.....	23-24
DAROVİ, SMRTI, ČESTITKE	24-25
V UREDNIŠTVU SMO PREJELI	25
KUHARSKI RECEPTI	26
IGRICA.....	28

Opreмили in uredili člani društva »F. B. Sedej«

Urejanje, lektoriranje in grafično oblikovanje: Stefania Beretta, Petra Ciglič, Costanza Frandolič, Elija Muzič, Klara Terčič, Martina Valentinčič

Damjan Klanjšček (glavni urednik)

Ivan Vogrič (odgovorni urednik)

Platnica: oblikovanje Petra Ciglič, fotografija Rebeka Bernetič

Če Števerjanskega Vestnika še **ne prejimate**, če ste **zamenjali bivališče in naslov**, ali potrebujete katerokoli informacijo, nas lahko kontaktirate s spodaj navedenimi telefonskimi številkami ali naslovi e-mail, tako da boste lahko še vedno redno prejeli naše glasilo.

Damjan Klanjšček
329 7227151
damjanklanjscek@gmail.com

Elija Muzic
(blagajničar)
340 5258399
elija.muzic@gmail.com

Martina Valentinčič
349 2401800
martina.valentincic@gmail.com

UVODNIK

DRUGA VAŠKA TRGATEV, PRAVI VAŠKI PRAZNIK

Marjan Drufovka

Skupnost je sestavljena iz različnih ljudi, prav tako grozd iz majhnih jagod. Vsak posameznik je zelo pomemben pri razvoju neke skupnosti, pomembno je biti aktivni član neke celote; ravno tako je vsaka jagoda pomembna pri razvoju sadu vinske trte, od posamezne jagode je namreč odvisna kakovost letine. V tem povezovalnem, družabnem in promocijskem duhu je zaživel projekt o vaški trgatvi, ki nas je posledično privedel do reprezentančnega vina, nad katerim smo vsi zelo ponosni.

Trgatev od nekdaj velja za najbolj radoživo in marljivo obdobje med briškimi terasami, ko vinogradniki z zadovoljstvom obirajo plod celoletnega dela. Prav je, da tudi v današnjem času na primeren način praznujemo ta pomemben dogodek in s projekti, kot sta vaška trgatev in reprezentančno vino, ponovno oživimo njegov vidik družabnosti in skupnega sodelovanja.

Števerjanska občinska uprava, v sodelovanju z Vinoteko Števerjanski griči, je tudi letos želela, po lanski uspešni prvi izvedbi, nadaljevati s projektom reprezentančnega vina, ki bo predstavljalo našo občino in naš teritorij širom naokrog. Pripravljeno bo mešano vino iz lokalnih sort grozdja: tokaj, rebula in malvazija. Letos je pri projektu sodelovalo 47 proizvajalcev grozdja.

Lokalnost in domačnost sta v sklopu projekta obravnavani kot dodani vrednosti, zato je vino pripravljeno iz avtohtonih sort grozdja.

Letošnja vaška trgatev, ki je bila druga po vrsti, je potekala v nedeljo, 13. septembra 2020. Ob 14. uri smo se zbrali na Križišču, od koder smo, s krajšim sprevedom, prišli do kmetije Ivan Vogrič. Zbrala se je prav lepa množica domačinov. Glede na obstoječe zdravstvene predpise je bilo obvezno nošenje zaščitne maske in spoštovanje medosebne razdalje. Spremljalo nas je čudovito poletno vreme in prijetno vzdušje ob zvoku kitare in harmonike, na kateri sta igrala Mihael Corsi in Samuele Mian. Na čelu spreveda je bil traktor v izjemni formi, Piccola znamke Fiat, zaprežen pa star lesen voz prav tako v čudovitem stanju. Iskrena zahvala gre seveda lastnikoma Alojzu Humarju in Romanu Vogriču.

Števerjan je dobro poznan po svojem visoko kakovostnem vinu, ki ga trte rodijo v objemu čudovite in slikovite briške pokrajine. Sedaj bo poznan tudi kot kraj, kjer so domačini del svojega pridelka nesebično darovali za skupno dobro.

Prisrčna zahvala vsem, ki ste sodelovali pri projektu. S skupnimi močmi je lepše.

DUHOVNA MISEL

STAROST KOT IZZIV IN NOVA PRILOŽNOST

Župnik Marjan

V novejšem času se družba in Cerkev zaradi podaljšanega človekovega življenja vse bolj zavedata na novo nastalega položaja v družbenem in cerkvenem organizmu. Ne gre samo za soočenje z medicinskim problemom staranja, ampak tudi za odnos starejših do kulturnih, psiholoških, družbenih in verskih vidikov v današnji poindustrijski družbi.

Idealizacija in oboževanje mladosti in telesne lepote povzročata podcenjevanje starosti in pospeševanje izrivanja starejših iz javnosti. To občutijo predvsem tisti, ki so izgubili službo in jim manjka še nekaj let do upokojitve. Starejši naj bi bili namreč po prepričanju mnogih manj produktivni in manj prilagodljivi od mlajših. Z druge strani pa številni, ki prostovoljno ali neprostovoljno zapustijo poklicno življenje in ki so zaradi podaljšanja življenjske dobe pogosto telesno še pri močeh in polni strokovnega znanja, če ne najdejo novih dejavnosti, za katere so usposobljeni ali se zanje zanimajo, lahko zapadejo v malodušje. Čutijo, da jih nihče ne razume in da so nepotrebni, s svojim prostim časom pogosto nimajo kaj početi. Zgolj z oskrbo starih v domovih upokojencev še ni storjeno vse; potreben je daljnosežni premik v mišljenju starejših in mlajših.

Ob tem pa lahko z veseljem ugotavljamo, da tako družba kot Cerkev odkrivata bogastvo, ki ga predstavljajo starejši in poskušata ustvarjati možnosti za nadaljnje kulturno in družbeno izobraževanje in prostovoljno delovanje v dobrotelčnih ustanovah, različnih verskih skupinah in skupinah za samopomoč ter kulturnih in političnih organizacijah. Posebno

srečo imajo tisti starejši, ki lahko podarjajo svoje zmogljivosti otrokom in vnukom, sorodnikom in prijateljem.

Mnogi znanstveniki in najrazličnejši strokovnjaki in strokovni izvedenci, tudi stari starši in drugi, lahko v starosti prispevajo pomemben delež k znanosti, umetnosti in plemenitejšim medčloveškim odnosom. Zanje vsekakor velja vietnamski pregovor, da »biser skriva stara školjka«. Starci, ki so podobni žlahtnemu vinu na praznični mizi in večernemu soncu v jeseni, blagoslovljajo vsak nov dan, ki jim je še podarjen, vsak sončni žarek, ki jim še sije, vsakega človeka, ki ga srečajo, in vsakega otroka, ki se jim nasmehne. Blagoslovljajo vsako besedo, ki jo slišijo in vsako roko, ki se jih še dotakne.

Posebej bi rad omenil, da je dandanes tudi med starejšimi veliko povpraševanje po duhovnosti, kar je za Cerkev še posebej izziv, saj tam, kjer Cerkev zamuja s svojo ponudbo, vstopajo večkrat zelo vsiljive ponudbe različnih nadomestkov nove dobe (new age) in različnih sekt. Pomislimo na navdušence ob ideološkem vegeterijanstvu, jogi, reikiju, antropozofiji in drugih ponudbah. Še tako dovršeno »obredje« v veleblagovnicah, na sejmiščih ali na stadionih pa ne more za dalj časa potešiti človekovega hrepenenja po resničnem bogoslužju in po Bogu.

Vse daljša starost današnjega človeka je nov izziv in nova priložnost za družbo in Cerkev, ki naj bi prispevali čim več k ustvarjalnim odnosom med rodovi in potemtakem pospeševali novo kakovost življenja vsemu človeštvu.

Pogumno skupaj naprej!

ENOVEČERNI LIKOF USPEŠEN KLJUB OMEJITVAM ZARADI KORONAVIRUSA

CF

Letošnji Likof, katerega potek je bil več časa pod vprašajem, je kljub negotovim razmeram ponovno privabil v Števerjan lepo število obiskovalcev v petek, 7. avgusta. Priljubljeni števerjanski praznik ponavadi poznamo kot tridnevno dogajanje med majem in junijem: zaradi organizacijskega napora in dodatnih obremenitev, ki so jih za prireditelje javnih dogodkov prinesli ukrepi proti koronavirusu, so se pri Vinoteki Števerjanski griči letos odločili drugače. Praznik so vseeno izpeljali, a v skromnejšem, vendar nič manj prijetnem, obsegu kakor ponavadi.

Na Trgu svobode, kjer so uredili mize in stolice ter stojnice, je županja Franca Padovan med »uradnim« začetnim delom večera orisala projekt občinskega reprezentančnega vina. Likof je bil namreč priložnost, da so predstavili steklenice novonastalega zvrstnega vina iz avtohtonih sort – tokaja, rebule, malvazije –, h kateremu je prispevalo skoraj 50 števerjanskih pridelovalcev. Vino (letina 2019 je »obrodila« 650 steklenic) bo občina uporabljala kot protokolarno darilo, ob tem bo seveda promovirala vinorodno območje Števerjana. Reprezentančno vino ima na sprednji etiketi med drugim tudi napis Collio, ki ga vključuje v projekt štirih vinogradnikov – med temi tudi kmetija družine Muzic –, s katerim se zavzemajo za promocijo tradicionalnega

načina pridelovanja zvrstnega vina Collio bianco. Na trgu so isti večer med drugim bili na ogled razstavni panoji s poslikavami briških noš iz 19. stoletja, ob njih pa domači manekeni in manekenke z nošami, ki so jih po zgodovinskih vzorih zašili v sklopu projekta »Kako smo lepi«. Pri slednjem je ob Vinoteki sodelovala tudi Občina Števerjan, šlo pa je za raziskovalni projekt, ki ga je s financiranjem Dežele Furlanije – Julijske krajine izpeljala Goričanka Alice Sivilotto. O obeh projektih, tako reprezentančnega vina kot briških noš, je podrobneje spregovorila tudi občinska odbornica Martina Valentinčič. Prisotne sta nagovorila še deželni svetnik Slovenske skupnosti Igor Gabrovec in predstavnik Fundacije Goriške hranilnice Marco Braidia. Navzoči pa so bili med drugim tudi zastopniki občin Gorica, Krmin, Moš, Špeter, Trivignano in Podutana, predsednik vinskega konzorcija Collio David Buzzinelli in predsednik SSO Walter Bandelj. Po formalnem uvodu v dogodek so si obiskovalci, ki jih je bilo kljub morebitnemu strahu pred okužbo veliko, lahko privoščili prigrizek in pijačo: za prvo je poskrbela gostilna Dvor, svoja vina pa so ponujali člani Vinoteke Števerjanski griči Skok, Humar, Manià, Muzic, Ivan Vogrič, Korsič, Simon Komjanc, Gradis'ciutta in Aleš Komjanc.

OBČINSKE VESTI

Martina Valentinčič

Delovanje občinskega sveta in odbora

Občinski svet je v zadnjih mesecih zasedal dvakrat, in sicer v četrtek, 9. aprila, in v petek, 31. julija. Od izbruha epidemiološke krize potekajo zasedanja v telovadnici osnovne šole, saj bi bilo v občinski dvorani nemogoče zagotoviti zadostne in varne medosebne razdalje. Glavnina del je zadevala računovodsko stanje in delovanje uprave ter javna dela. Občinski svet je namreč aprila odobril Enotni programski dokument za obdobje 2020 –2021 in shemo proračuna za obdobje 2020-2022, julija pa obračun leta 2019; med temami razprave pa so bili tudi pravilnik za nov davek na nepremičninah in tarife ter olajšave za davek na odpadkih (TARI). Odobren je bil tudi triletni program za javna dela in podroben seznam le – teh za letošnje leto, v katerega spadajo obnovitvena dela v vaškem jedru, sanacija plazu na Valerišču in energetsko varčna posodobitev vrtca. Za zadnja dva je občinski odbor tudi že sprejel ustrezne tehnične in izvršne načrte. Začelo pa se je tudi načrtovanje plana za javno razsvetljavo.

Šola in vrtec

Šolsko leto 2019 – 2020 je bilo za vse učence in učitelje posebno leto, saj se od konca februarja, zaradi zdravstvenih ukrepov proti širitvi koronavirusa, niso več vrnili v šolske klopi. Pouk je sicer, kot vemo, potekal na daljavo, nobenena računalniška povezava pa ne more nadomestiti medsebojnega stika z učitelji in osebnih vezi s sošolci in prijatelji. Zato je občinska uprava povabila vse učence osnovne šole (razdeljene v tri skupine), učno in neučno osebje na kratko slovesnost ob zaključku šolskega leta, in sicer v soboto, 13. junija, malčke iz vrtca pa v soboto, 27. junija. Najprej je otroke nagovorila gospa županja in jim izročila majhno spominsko darilo,

pozdrav in zahvalo pa so prinesli tudi starši in učiteljice.

Novo šolsko leto se je začelo v znaku negotovosti, saj do zadnjega trenutka ni bilo povsem jasno kako bo pouk potekal, razgovori med upravo, ravnateljstvom in pristojnimi uradi pa so se vrstili skozi vse poletne mesece, tako da je pouk naposled le nemotoma prišel. Zagotovljen je prevoz s šolabusom ter oskrba s kosilom v vrtcu, saj sta ti dve storitvi primarna in poglavitna skrb občinske uprave. Vrtec in šola sta namreč vedno na prvem mestu!

V gosteh pri nas....

V torek, 8. septembra, so se v naših krajih mudili udeleženci dobrodelne pobude Keep clean in run for peace, ki skrbijo za čistočo in varstvo okolja. V prvih dneh septembra so pretekli 420 km od Cortine do Trsta, s števerjansko občinsko upravo so se srečali na Prevali.

V soboto, 12. septembra, pa so v zgodnjih popoldanskih urah v Števerjan prikolesarili organizatorji kolesarskega pohoda Collio Brda Classic Ciclostorica, ki letos žal ni potekal zaradi epidemioloških razmer. Organizatorji pa so poskrbeli za dobrodelno iniciativo, saj so z izkupičkom prodaje priložnostnih majic, nabavili zaščitne maske za otroke, ki obiskujejo osnovno šolo v briških vaseh, kjer ponavadi ta pohod poteka, in jih na ta dan izročili občinskim upravam.

Nazadnje je bila v sredo, 16. septembra, na obisku še poslanka Gibanja 5 zvezd, Sabrina De Carlo, ki je doma in je bila izvoljena v naši deželi. Na pogovoru z občinsko upravo se je pozanimala o problemih in načrtih uprave ter seveda o gospodarskem in kulturnem delovanju v vasi, govor pa je se je dotaknil tudi splošnih in aktualnih političnih tem, predvsem verjetne reforme volilnega zakona.

USTAVNI REFERENDUM

Martina Valentinčič

O možnih spremembah italijanske ustave je v državi govor verjetno že od leta 1948, to je takoj, ko je le-ta stopila v veljavo. Zmanjšanje števila parlamentarcev pa je predmet vsake volilne kampanje že kar nekaj desetletij. V prvih letih življenja Republike število izvoljenih predstavnikov v Rimu sicer ni bilo točno določeno, ampak vezano na prebivalstvo, kar pa ni zagotavljalo enakovredne zastopanosti, zato je bil leta 1963 izglasovan ustavni zakon št. 2, ki je točno določil število poslancev (630) in senatorjev (315). Vsaka kasnejša ustavna reforma je med vsebinami predvidevala zmanjšanje tega števila, nobena pa ni prodrla, zato je stanje ostalo tako do danes.

Italijanski parlament pa je leta 2019 odobril predlog ustavnega zakona št. 214-515-805-B, ki je pod naslovom »Spremembe členov ustave št. 56, 57 in 59 za zmanjšanje števila parlamentarcev« zdužil predloge senatorjev Quagliarelle, Calderolija in Perillija ter Patuanellija in Romera. Namen je precej jasen in enostaven: znižanje stroškov delovanja političnih organov. Poslanska zbornica je zakonski osnutek odobrila 9. maja in 8. oktobra 2019, Senat pa 7. februarja in 11. julija; v drugem branju v Senatu pa je bil zakonski predlog odobren le z absolutno večino, in ne dve tretjinski, zato je bil, po določilih 138. člena ustave, na zahtevo 71 senatorjev, sklican ustavni referendum, najprej za 29. marec 2020, nato pa je bil zaradi epidemiološke krize preložen na 20. in 21. september. Ustavni referendum je potrdilne oblike (to pomeni, da volimo za ali proti ohranitvi ustavnega zakona, medtem ko pri navadnem referendumu volimo za ali proti umiku zakona ali dela le-tega) in ne zahteva t.i. *quoruma*, kar pomeni, da je veljaven pri katerikoli udeležbi. Tokratni je bil četrti ustavni referendum v zgodovini Republike, po tistih v letih 2001 (sprememba 5. poglavja ustave) in 2006 ter 2016 o spremembi 2. dela ustave; slednji dve spremembi nista bili potrjeni s strani volivcev.

Pred volilno preizkušnjo je bil seveda med političnimi predstavniki in ustavnimi pravniki govor o vsebini reforme; zagovorniki le-te so trdili, da bo končno prišlo do prihranka pri uporabi javnih sredstev, nasprotniki pa, da konkretnega znižanja stroškov ne bo, na račun zmanjšanja

nivoja zastopanosti v škodo predvsem manjšin, majhnih strank in manj obljudenih območij. Zanimivo je dejstvo, da se je velik del poslancev in senatorjev, ki so zakon izglasovali, nato opredelil proti ustavni spremembi.

Volilni rezultat je očiten: pri 51,12-odstotni volilni udeležbi, se je 69,96% volivcev odločilo, da ustavni zakon potrdi. Če pogledamo podrobneje rezultate na krajevni ravni, je v Furlaniji Julijski krajini »da« prevladal z 59,57% (kar je najnižji odstotek v Italiji); v Števerjanu je tudi prevladal »da« z 51,62%, volilna udeležba je bila 48,89-odstotna, kar sicer predstavlja precej nizek odstotek glede na udeležbo na prejšnjih volitvah. Od prihodnjega zakonodajnega obdobja bo torej v italijanskem parlamentu sedelo 400 poslancev in 200 senatorjev, torej približno tretjino manj, kar za našo deželo pomeni znižanje poslancev od 13 na 8 in senatorjev od 7 na 4, možnost za izvolitev predstavnika slovenske narodne manjšine pa se je dejansko izničila. Ostaja sedaj precej odprtih vprašanj, ki jih bo morala politika rešiti pred koncem zakonodajne dobe; to so predvsem nujna sprememba ne samo volilnega zakona, ampak tudi poslovnikov obeh zbornic, saj bi drugače šli naproti konkretni nevarnosti, da se celotni ustavni sistem blokira. Potrebovali pa bi tudi kakovosten razmislek o reformi drugega dela ustave, ki bi spremenil sedanji dvozborni sistem, uredil odnose med parlamentom in vlado, dodelil več avtonomije krajevnim upravam. Drugače bo izključno znižanje števila predstavnikov popolnoma zaman.

ŽELEZO, JOJ TO ŽELEZO!!!

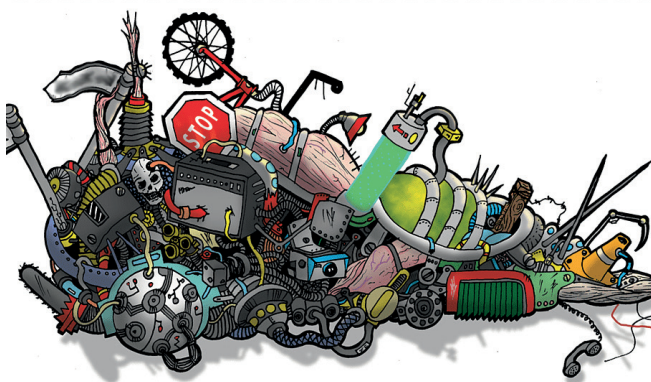
Ivan Vogrič

Vsaka dva meseca imamo možnost, da lahko na Pušči odložimo odpadlo železo. Železo. Nič drugega. To je lepa storitev, ki nam jo nudi občina. Tja lahko odnesemo vso železnino, ki nam doma nagaja. To se je opazilo v začetku maja, ko se je po dveh mesecih »lockdowna« nabral lep kup ropotije. Ta kup na Pušči je bil vsaj dvakrat večji kot po navadi.

Kar me zelo moti je to, da na Puščo nekateri pripeljejo vsega hudiča. Pojavijo se tudi take stvari, ki ne spadajo med odpadlo železo: hladilniki, televizorji, računalniki in še marsikaj. Pri ločevanju odpadkov take stvari spadajo na drugi oddelek. Napačno ločevanje odpadkov je danes kaznivo dejanje, ki koga lahko pripelje tudi pred sodnika. Če bo kdo namestil kamero in snemal, kaj nekdo pripelje ali tudi odpelje s

Pušče, bo to lahko postalo zelo drago, ker se bo treba zagovarjati pred kakim sodnikom.

Naučimo se vendar že enkrat pravilno ločevati odpadke: na Puščo železo; hladilnike, televizorje, itd pa bomo peljali v Moraro.

V SAMOSTOJNOSTI JE MOČ

Marjan Drufovka

Ob obnovitvi občine, ki jo je omogočil zakon št. 17 z dne 3. januarja 1951 in ob predvidenih volitvah, ki so bile razpisane za 10. junij 1951, demokratični Števerjanci niso imeli svoje politične organizacije v občini. Razumljivo je, da ozračje ni bilo najbolj primerno, ker so nekateri imeli vsako novo organizacijo za sovražno in nepotrebno ter so ji nasprotovali in jo le težko prenesli. Vsemu navkljub pa so se našli ljudje, ki so postavili temelje Kmečko delavski zvezi za Števerjanu po zgledu Zvez, ki sta se osnovali v Sovodnjah ob Soči in Doberdobu. Ti so se 22. februarja 1951 zbrali v hiši pri Faberževih v Klancu. Omislili so si Zvezo, ki naj ne bi bila strogo politična, ampak

naj bi ob upravljanju občine nudila Števerjancem tudi pomoč na socialnem, gospodarskem in kulturnem področju. Leta 2021 praznujemo 70. obletnico ustanovitve Kmečko delavske zveze. Prav v počastitev te okrogle in za Sekcijo Slovenske skupnosti za Števerjan zelo važne obletnice, bi jo radi primerno obeležili.

Najprej je treba prebiti stereotip, da so avtonomija, lokalizem in samostojnost pojmi zapiranja, tipični za konservativno družbo, kar seveda ni res.

Minilo je res že 7 desetletij in v tem dolgem obdobju smo doživeli epohalne spremembe na vseh področjih, tako tudi v naši majhni

goriški politični areni, a vendar temeljno načelo še danes drži, saj Slovenska skupnost ni strogo politična stranka, ne zagovarjamo kakih političnih interesov. Skrbimo za potrebe naših ljudi, a ne samo, saj se vidni predstavniki Slovenske skupnosti vsakodnevno izkazujejo na občinski in deželni ravni z reševanjem potreb vseh prebivalcev, tudi italijansko govorečih; skrbimo za razvoj kmetijstva, gospodarstva in neoporečnost teritorija, za ohranitev ter utrditev slovenskega jezika. Slovenska skupnost doživlja 70 let prave samostojnosti in svobode, kar je v vsakem demokratičnem sistemu ne le redkost, ampak že prava posebnost in unikat.

Naši predniki, dobri in zvesti ljudje, so postavili zelo solidne temelje, po katerih mi danes stopamo in vsakdo, ki hodi po teh stopinjah se mora zavedati svojih odgovornosti in dolžnosti. Mi se jih v celoti zavedamo! Če ima danes vas Števerjan tak zunanji videz, če smo Števerjanci

taki kakršni smo, gre tudi njim naša zahvala!

Zvesti smo in bomo izročilom svojih prednikov in smo v ta namen vseskozi pripravljeni žrtvovati marsikaj. To je naša prava moč!

Potrebujemo avtonomijo, lokalnost, samostojnost, predvsem v našem majhnem političnem svetu! Ti pojmi lahko postanejo klobuk vseh Slovencev, ki živimo v Italiji.

Tržaško, Goriško in Videmsko zaznamujejo različni zgodovinski dogodki, tudi tragedije, ki so v letih v ljudeh izoblikovale kleno politično prepričanje. Združujeta nas identiteta in jezik, delati moramo na narodnostnem temelju. Ločitve je treba reševati pri izvoru, drugače ne bo šlo.

Na primerno počastitev 70. obletnice ustanovitve Kmečko delavske zveze v Števerjanu se počasi začnemo pripravljati. Dobrodošlo je zgodovinsko gradivo: podatki, dokumenti, fotografije ...

V PRIČAKOVANJU PONOVRNEGA SREČANJA V DOMAČI DVORANI

Jakob Leopoli

Zaradi svetovne pandemije je bilo tudi delovanje Dramske družine okrnjeno, odpadlo nam je kar nekaj že dorečenih nastopov. Ko se je epidemija razširila, smo še upali, da bomo ob koncu poletja lahko vsaj delno izpeljali naš domači abonma »Gledališče na ocvrtem« in postavili na oder novo produkcijo. Zaradi višje sile nam žal to ni uspelo.

Po dolgem času smo se člani Dramske družine zbrali meseca julija, z upoštevanjem varnostne razdalje, da bi odločili, kako naprej z delovanjem. Glede abonmaja »Gledališče na ocvrtem« smo dorekli, da ga letos ne bomo izvedli, ker je zagotavljati spoštovanje vseh varnostnih predpisov, ki jih predvideva zakon, prezahtevno in predvsem zaradi tega, ker nam je pri srcu zdravje naše publike in članov našega društva.

Na istem večeru je bil govor tudi o novi produkciji: dogovorili smo se, da bi v mesecu septembru spet začeli bralne vaje in bi z oktobrom spet stopili na oder. Premiera pa bi bila na sporedu meseca januarja novega leta. Ta načrt bomo morda preoblikovali glede na dejstvo, da število okuženih spet narašča (čeprav v manjši meri) in ne vemo še, kako bo začetek šolskega leta vplival na ponovno širjenje novega koronavirusa.

Vsekakor se bo Dramska družina z igro »Ime« ponovno vpisala na Linhartovo srečanje, ki je lansko leto odpadlo zaradi pandemije, upajoč, da se bo v novi sezoni vse izteklo na najboljši način.

Z Dramsko družino nestrpno čakamo, da se bomo z vami ponovno srečali v domači dvorani in se ob novi produkciji skupaj nasmejali.

PETDESET – FESTIVAL NARODNO-ZABAVNE GLASBE ŠTEVERJAN

Ilaria Bergnach

Letošnje posebne razmere, vezane na svetovno dogajanje v zvezi s pandemijo novega koronavirusa, so tudi organizatorje Festivala narodno-zabavne glasbe Števerjan prisilile, da julijski dogodek pod Borovci, ki bi moral biti v letošnjem letu jubilejni, prenesejo na kasnejši termin. Vseeno pa je kot obeležitev 50. jubileja Festivala narodno-zabavne glasbe Števerjan

dokumentarca, spregovorijo in nastopajo Stefania Beretta, Ilaria Bergnach, Petra Ciglic, Matija Corsi, Samuele Mian, Elija Muzic, Fabijan Muzic, Nikolaj Pintar in Klara Terčič. Poleg intervjujev so v dokumentarec vključeni tudi arhivski posnetki iz prejšnjih izvedb Festivalov narodno-zabavne glasbe Števerjan ter digitalizirani posnetki iz osemdesetih let. Za posnetke iz magnetnih

nastal dokumentarni film v produkciji

S.K.P.D. Frančišek B. Sedej. Za režijo je poskrbel Daniel Peteani. V pomoč pri snovanju scenarija in snemanja intervjujev sta mu bili Jasmin Kovic in Ilaria Bergnach. Kot asistenti režije so sodelovali še Guglielmo Frati, Salvatore Andalaro in Riccardo Riccio. Dvajsetminutni dokumentarec nosi naslov *PETdeset – Festival narodno-zabavne glasbe Števerjan*. Naslov želi izpostaviti petdeseto obletnico Festivala in zasnovo posnetka, ki je sestavljen iz petih delov. Mladi člani in obrazi društva S. K. P. D. Frančišek B. Sedej predstavljajo doživljanje festivala skozi čute, skozi tip, sluh, vid, okus in vonj. V izvirnih intervjujih, ki so nastali ob priložnosti snemanja

trakov sta poskrbela Andrej Kosič in Janez Beličič. Poleg teh so v dokumentarec vključeni tudi letalski posnetki, ki jih je posnel domačin in član društva Sedej, Gabrijel Lango. Glavno vlogo v filmu pa ima seveda narodno-zabavna glasba. Vsakozi lahko prisluhnemo melodijam, ki so zazvene na števerjanskem festivalskem odru.

Dokumentarec so predvajali znotraj televizijskih sporedov Slovenskega programskega oddelka Deželnega sedeža RAI za Furlanijo Julijsko krajino. Poleg tega pa je ogled dokumentarca *PETdeset – Festival narodno-zabavne glasbe Števerjan* na voljo tudi na društvenem YouTube kanalu – F. B. Sedej.

DM+ - DRUŠTVO MLADIH SLOVENCEV V ITALIJI

Alessandro Jr. Frandolic

DM+, Društvo mladih Slovencev v Italiji, je skupina mladih, ki je nastala iz potrebe in želje, da bi mladim Slovencem v Italiji omogočili čim bolj

ustrezno usposabljanje in da bi spodbujali razvoj zavedne, kompetentne in aktivne generacije mladih, ki znajo vrednotiti manjšinsko stvarnost ter nanjo gledati trezno, pozitivno in navdušeno. V društvu sodelujejo mladi iz vseh treh italijanskih pokrajin, v katerih živimo Slovenci. Skupno šteje DM+ danes 49 članov, od katerih so štirje člani iz Števerjana.

DM+ redno organizira enodnevne ali večdnevne dogodke. Navadno poteka v mesecu septembru tridnevno izobraževanje – *DEVELOPMENT*, v mesecu marcu pa enodnevni dogodek s predavanji in delavnicami – *OSVEŽITEV*. Letošnja Osvežitev je žal zaradi ukrepov za zaježitev koronavirusa odpadla. Posledično smo se odločili, da bomo kot društvo organizirali tri dogodke, enega za vsako pokrajino, v kateri smo aktivni.

Kar povezuje te dogodke je letošnja tema Osvežitve, t.j. kreativnost. Prvi dogodek smo izpeljali že 1. septembra, to je bil *Aperi-piknik* v Praprotnu na Tržaškem, na kmetiji Zidarich.

Sestavljalo ga je predavanje z naslovom "*PODJETNIŠTVO IN STRAST – Lahko svoj hobi spremenim v poklic?*" ki ga je vodila Urša Žorž. Predavanju je sledila glasba v živo s Tyna

Ze Acoustic duom. Tega prvega večera se je udeležilo kar 35 mladih.

5. septembra pa je bil na Goriškem že drugi dogodek z naslovom "*Ubi Minor*" in podnaslovom "*žlahtnost majhnosti*". Predavanje je vodil Lorenzo De Rita, profesor inženirstva idej na Politehničnem inštitutu v Turinu ter direktor Intištuta The Soon v Amsterdamu. Razložil nam je, kako je biti del manjšine nekaj zelo pozitivnega in lahko produktivnega. Predavanje z delavnico vred je potekalo v kleti Damijana Podversica na Kalvariji.

Udeležencev je bilo 25, zapolnili smo vsa razpoložljiva mesta. Tretji in zadnji dogodek pa je potekal v nedeljo, 13. septembra, v prostorih Inštituta za slovensko kulturo v Špetru. Predavanje z naslovom "*Socialno omrežiti*" je vodil Tilen Lah, podpredsednik Mladinskega sveta Slovenije. Prikazal nam je, kako naj uporabljamo družbena omrežja na učinkovitejši način. Pri tej delavnici je sodelovalo 15 udeležencev.

PRAZNIK SVETEGA MOHORJA IN FORTUNATA NA ODPRTEM

Ema Terpin

Praznik sv. Mohorja in Fortunata je v števerjanski cerkveni skupnosti pomemben praznik, ko se pri sveti maši zbere veliko vernikov ob molitvi. Tudi letos, 12. julija 2020, so se Števerjanci prav tako zbrali, toda zaradi nenavadnega časa zaznamovanega s koronavirusom je praznik potekel na nekoliko drugačen način. Sveto mašo je v nedeljo ob

11.15 župnik obhajal pod borovci, tako da se je lahko zbralo veliko ljudi in je bilo še vedno mogoče ohranjati medsebojno razdaljo. Bogoslužje je obogatelo še petje zbora z dirigentom Patrickom Quaggiatom in natrkavanje. Čeprav ni bilo mogoče izvesti procesije, je bil praznik primerno izpeljan in je kljub razdalji v molitvi združil veliko ljudi.

NOGOMETNI TURNIR MED ZASELKI

Lapo Farolfi

Tudi letos se je, kljub izredni koronavirusni situaciji, odvil tradicionalni nogometni turnir med zaselki. Števerjanski fantje in dekleta so turnir odigrali 10. julija na nogometnem igrišču na Jazbinah, kot običajno.

Nekateri fantje smo se v dneh pred samim dogodkom srečali, da smo igrišče primerno uredili in pripravili vse potrebno za dober uspeh dogodka: od žarnic, ki so igrišče osvetljevale tudi po sončnem zahodu, pa vse do hladilnika, ki je bil prisoten v kiosku.

Tistega dne se je res vse odlično izteklo. Menim, da je letošnji turnir po uspehu prekosil turnirje preteklih let. Glavna izboljšava v primerjavi s prejšnjimi turnirji je ta, da se je letos turnir res odvijal med števerjanskimi zaselki. Letos so se namreč na nogometnem polju zbrale kar štiri ekipe, ki so predstavljale vsaka svoj zaselek:

Jazbine, Valerišče, Aščevi in Sovenca. Najprej so, od 17.00 ure dalje, dve tekmi odigrali mlajši otroci in dekleta. Ko se je malce shladilo, so se tudi predstavniki posameznih zaselkov začeli športno boriti za končno zmago, ki jo je dosegla ekipa iz Valerišča. Po prvem krogu tekem so se namreč v finale uvrstili predstavniki Jazbin in Valerišča, zaslužno pa so zaključno tekmo zmagali člani ekipe iz Valerišča pod vodstvom fenomenalnega Ivana Boškina. Naj še posebej omenim dejstvo, da se k sreči letos ni nihče poškodoval, kar se ne dogaja že vrsto let. Tudi letos je ob cerkvi deloval kiosk, ki je, po koncu tekme, gostil vse utrujene igralce.

Ob koncu naj povem, da se je po zaslugi odlične organizacije letošnji nogometni turnir iztekal zelo uspešno, prepričan pa sem, da bo bodoči nogometni turnir še boljši!

Vida Boškin

V petek, 10. julija 2020, je na Jazbinah kot običajno potekal nogometni turnir. Začel se je ob 17. uri. Najprej je igrala otroška skupina. Po dveh letih sta se končno prijavi tudi dve manjši, a ne zato manj bojeviti, ženski ekipi. Letos se je zvišalo tudi število moških igralcev, tako da nam je končno uspelo ustvariti ekipe po zaselkih in ne samo dve ekipi kot v prejšnjih letih, ko so bili fantje razdeljeni samo v dve skupini: Britof in Dolenji konec. Zmago so letos odnesli nogometaši z Valerišča. Med nogometnim turnirjem smo imeli na voljo hrano in pijačo, ki so nam jo nudili mladi vaščani. Lahko smo tudi ponosni na to, da ni prišlo letos do nobene poškodbe. Vsi smo se imeli lepo in se zabavali.

KAKO JE ŽIVETI DANES – INTERVJUJI Z MLADIMI ŠTEVERJANCİ

Intervju: Petra Ciglic

Ime in priimek: Klara Tercic

Bivališče: Bukovje 9

Vaško ime družine: Mižguljevi

Letnik: 1998

Horoskop: lev

Najljubša hrana: krompir v peči

Najljubša pijača: cedevita

Študij: Mednarodne in Diplomatske Znanosti

Hobiji: branje, gledanje filmov, potovanje, peka

Šport: hoja in sledim nogometu

Najljubše glasbene zvrsti: karkoli, najljubši skladatelj
Ennio Morricone

Knjiga na nočni omarici: Ignite me

Triletni študij na univerzi mednarodnih in diplomatskih znanosti se izteka. Kako gledaš na to obdobje svojega življenja in kaj boš najbolj pogrešala od univerzitetnega življenja?

Triletno obdobje na univerzi Mednarodnih in diplomatskih ved se res izteka, toda nameravam nadaljevati z magistrskim študijskim programom, tako da se moje univerzitetno življenje ne bo še zaključilo. Gotovo bom pogrešala čas, ki sem ga preživljala na sedežu v via Alviano, še predvsem pa prijateljstva, ki sem jih v teh letih pridobila. Pogrešala bom tudi lekcije z raznimi profesorji, skupinski študij v »aule studio«, ure, ki sem jih preživela v knjižnici, ter ljubljeno kava-pavzo pri avtomatu. Vsekakor gledam z veseljem na ta trenutek prehoda in sem zadovoljna s svojo izbiro ob koncu višje šole, saj sem v teh treh letih razumela, da je bila pravilna izbira. Goriška univerza mi je potrdila, da najbolj zaživim na politično zgodovinskem področju. Tečaji kot so bili politologija, mednarodni odnosi, sociologija, sodobna zgodovina, jeziki in politična geografija, so mi bili najbolj všeč. Pogrešala bom tudi projekte in konference, ki jih je organizirala univerza, saj so mi ti bili zelo zanimivi in spodbudni.

Kako pa gledaš na svojo bodočnost? Kateri je tvoj sanjski poklic? Se po končanem študiju vidiš bolj v Števerjanu ali morda v tujini?

Misel na bodočnost me hkrati straši in navdušuje. V triletnem obdobju na Mednarodnih in diplomatskih znanostih sem spoznala, da bi si želela ostati v okolju svojega študija. Nisem še gotova, ali bom nadaljevala na področju diplomacije ali se bom preusmerila na področje pogajanj v širšem

pomenu. Moj sanjski poklic ni pa pravi poklic, od malih nog sem si želela namreč imeti ogromno osebno knjižnico in jo upravljati.

Sama sem zelo odprtega značaja in rada sprejemem vsak izziv, ki se mi predstavi, tako da ne bi znala z gotovostjo povedati, če bom ostala v Števerjanu ali odšla v tujino.

Kaj ti je v Števerjanu najbolj pri srcu?

Po pravici povedano, sem si že od mladih nog želela potovati in videti različne kraje, spoznati nove države, pokrajine in kulture. Vedno sem v sebi čutila potrebo, da bi šla ven. Toda res je, kot pravi pregovor, da povsod je lepo, a najlepše je doma. Vsakič ko se vrnem domov in zagledam števerjanske griče, naš zvonik in naše vinograde, začutim, kako sem srečna, da živim v tako lepem kraju. Pokrajina in občutek mirnega življenja na vasi sta res čudoviti.

V Števerjanu so mi najbolj pri srcu družina, prijateljstva in skupnost, ki jo imamo. Zelo rada se družim v Mladinskem krožku in sodelujem pri izdelavi Števerjanskega vestnika.

Poleg študija in delovanja v društvu, nam lahko predstaviš, kako še najraje preživljaš svoj čas?

Ljubim branje, čeprav v tem univerzitetnem obdobju nisem imela veliko časa, da bi se posvetila branju knjig izven študijskega programa. Najbolj so mi všeč fantastični in zgodovinski romani. Knjige, ki me prevzamejo, takoj preberem. Zelo rada tudi gledam filme. Zelo rada hodim v kino. Zanimam se in sem vedno na tekočem z aktualnostjo, politiko ter s tem, kar se dogaja v tujini. Rada imam sprehode po Brdih in rada raziskujem pokrajino v bližini Števerjana. Zelo rada poslušam glasbo, še posebno pesmi in glasbene spremljave iz filmov kot npr. The mission, The impossible, Once upon a time in America, Hidden life...

Kako si preživela letošnjo trgatv? Uživaš pri delu v vinogradu?

Pri letošnji trgatvi sem le deloma sodelovala, v kolikor zaključujem s študijem in mi zaradi le-tega ni ostalo veliko časa. Toda rada sem pomagala na kmetiji, ker je bil to trenutek sprostitve in pavze od učenja. Zelo me veseli dinamika, ki se ustvarijo v družbi v vinogradu in občutek veselja ob končanem delu.

Hvala, Klara, za pogovor. Koga izbereš za naslednjega intervjuvanca?

Silvio Humar.

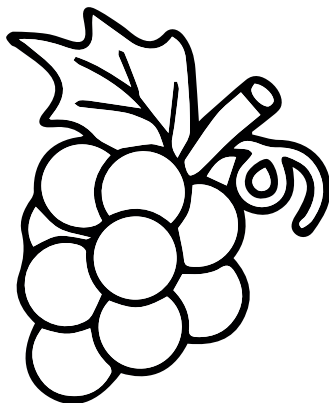

V'NDIMA 2020, NE BOMO ŽEJNI!

Fabijan Muzic

Stara kmečka modrost pravi: "Kadar češnje gredo slabo, tudi trgatev ne bo dobra." ali pa: "Letino v travi se lahko pozabi". No, k sreči ni šlo prav tako!

Pomlad je v Števerjanu bila suha, več kot petdeset dni brez kaplje dežja, tja do zadnjih dni aprila. Poletje je bilo raznoliko: alternirale so se velike količine padavin v razmeroma kratkem času, sledilo je spet obdobje lepega vremena. Trava, kot tudi trtno zelenje, sta zaradi vremena prekomerno rasla. Temperature niso bile preveč visoke, kar je botrovalo nastanku

odličnih arom belih vinskih sort. Avgust, morda najpomembnejši mesec za zorenje grozdja, je bil v povprečju hladen in suh.

Trgatev belih sort se je začela v glavnem med 25. avgustom in 1. septembrom, vreme je bilo naklonjeno skozi cel september. Kakovost vseh belih in rdečih sort se kaže zelo visoka na aromatični, kot tudi na celostni okusni plati. Zaradi hladnih temperatur v času zorenja je letošnja markantna lastnost svežina sadnih aromov, kot tudi kisline, ki so zelo primerne za staranje vina v steklenici.

ZADNJI POZDRAV PRIJATELJU IVANU

Simon

V julijskem, za poletni čas hladnem jutru, smo pred cerkvijo na Jazbinah pozdravili in se poslovili od Ivana Prinčiča. Ivan, star komaj 67 let, se je rodil na Jazbinah in je stanoval v »Trebežu«. Delal je na domači kmetiji, kjer je obdeloval vinograde, prideloval je tudi pšenico, koruzo in sojo. Pred nekaj leti je izgubil ženo Lucijo, s katero sta rada pridelovala tudi razno zelenjavo, ki jo je Ivan vozil na razna tržišča po celi deželi. Zadnja leta je največ pomagal sinu Mitji, ki kmetuje v Gradišču ob Soči, kjer se je tudi specializiral v pridelavi razne zelenjave. Ivan je bil človek vesele narave. Ko si ga srečal na »Prevali«, je zmeraj znal povedati kako šaljivo, tako da ga je bilo vedno prijetno srečati. In to kljub temu, da mu življenje ni bilo prav lahko.

Ob vsaki priliki, če je bilo potrebno, je priskočil na pomoč. To ga je tudi odlikovalo, tako da si lahko v potrebi vedno računal na njega. Več let je bil tudi predsednik zadruga »Št. Florjan«, kjer je še posebno v prvih letih po njenih ustanovitvi pomagal pri raznih pobudah in tako pripomogel pri delovanju raznih kmetij. Zapustil je sina Mitjo ter sestro Sandro in očeta Pepeta, ki stanujeta v Trebežu. On pa sedaj počiva blizu žene v Moši.

Hvala za vse, Ivan, uživaj nebeški mir. Ko utegneš, poglej malo dol na Prevalo, kjer si preživel največ let, in opozori nas ali pohvali, pošlji nam kakšen nasvet, vsem nam, ki se tam še vedno »martramo«. In še enkrat en velik HVALA za vse.

KMET ALI KMETIJSKI PODJETNIK?

Ivan Vogrič

Nekoč je bil kmet. Pridno je garal na zemlji, ki po navadi ni bila niti njegova last. Takrat so bili gospodarji le grofje in gospoda. Ti so zemljo razdelili na tako majhne kmetije, da se je ubogi kmet utegnil le preživljati. Seveda je od tega živela tudi cela družina. Pridno so garali od najmlajšega otroka navzgor. Če bi Marija Terezija ne uvedla obveznega šolstva že pred 250 leti, bi bili tudi nepismeni. Če pa je bil kak otrok posebno nadarjen, je domači župnik poskrbel, da se je šolal, in to seveda v semenišču. Tako so minevala leta, desetletja in stoletja. Kmet je bil pač kmet. Druge možnosti preživljanja ni imel in na zeleno vejo ni nikoli prišel. Komaj bi si bil le malo opomogel, bi ga že grof na kak način potlačil.

Agrarna reforma v 50. letih pa je situacijo spravila z mrtve točke. Najprej je bilo odpravljeno kolonstvo. Grofje so imeli tri možnosti: ali sami obdelovati zemljo in kmeta zaposliti, ali zemljo oddati v najem ali jo prodati. Bila so to leta, ko se je gospodarstvo krepilo in iz leta v leto napredovalo. Seveda so morali kmetje še naprej garati, ampak rezultati so bili vidnejši iz dneva v dan.

V 60. letih je Italija doživela ekonomski »boom«. Veliko kmetov se je raje zaposlilo kje drugje. Zemlja je bila tako na razpolago ostalim kmetom, ki so se vedno bolj krepili in napredovali. V 70. letih, ko so se snovale razne stanovske organizacije, so kmetje prejeli status neposrednega obdelovalca zemlje. Ko sem bil na kmetijski šoli, smo se učili, da neposredni obdelovalec zemlje združuje kar nekaj oseb: prvič, gospodarja ali kapitalista, saj je po navadi lastnik svoje kmetije; drugič, delavca, saj jo tudi sam obdeluje; tretjič, računovodjo, saj jo mora tudi ekonomsko upravljati; četrtič, agronoma, saj mora vedeti, kaj dela, da bo imel najboljše rezultate; petič, investitorja, saj mora dobiček ponovno vložiti tako, da bo imel še boljše rezultate.

V Brdih smo imeli še dodatno srečo, saj

je naše vino zaslovelo širom po svetu in nam prineslo zavidljive dobičke. Dodatno je naša dežela s pomočjo Evropske unije (EU) razdelila v zadnjih 30 letih ogromno denarja, tako, da so se marsikateri kmetije kar precej okrepile. Treba je bilo pač pokazati podjetnost in kmetje v Italiji imamo danes status kmetijskega podjetnika.

Kaj pa pravzaprav je podjetnik? Podjetnik je pač nekdo, ki naj bi v vsaki situaciji svojemu podjetju – kmetiji prinesel najboljši izkupiček. Seveda so nekateri bolj nadarjeni, drugi malo manj. Veliko vlogo igra tudi sreča. Ta pa je tudi povezana s tem, koliko je nekdo pogumen v tveganju.

Letošnje leto je za vsako podjetništvo prava polomija. Covid-19 je pač pustil svoje posledice. Je pa tako, da je kriza za vse. Iz te krize pa se moramo vsi izvleči in čim prej priti v normalnost. Ne smemo si predstavljati, da se bo nekdo boljše izvelel, nekdo slabše in nekdo sploh ne. Treba je čim prej spet vzpostaviti tisto ravnovesje, ki je bilo pred krizo. Če nekdo zmanjka, se bo pretrgala ena veriga in bomo vsi šibki.

Koliko pa smo mi bili podjetni v tej krizi? Precej prahu je dvignila odločitev konzorcija Collio, da se za letos zniža meja produkcije za 20%. Do sedaj smo smeli pridelati na hektar največ 11 ton grozdja. Za letos pa se je odločilo, da je najvišja meja le 8,8 ton. Na žalost je bila ta odločitev preklicana konec avgusta. Narava pa je sama poskrbela za skromno letino.

Sam sem nekaj podobnega odločil za mojo kmetijo že spomladi, ko se je začelo delo v vinogradu. Približno 40% svojega grozdja pridelam v vino, ostalo pa prodam večji kmetiji. Pomislil sem, da bo ta večja kmetija imela težave za pospraviti lastno grozdje in bo mene lahko tudi pustila na cedilu. Ta kmetija se mora soočiti s še hujšim problemom: v prvi polovici letošnjega leta niso prodali skoraj nič vina. Oni namreč prodajajo večino vina širom po svetu. To vino potuje v kontejnerjih in z ladjami. Po

navadi te potujejo ali spomladi ali jeseni. Poleti je namreč prevroče, pozimi pa premrzlo. Poleg tega je ameriški predsednik Trump pred poldrugim letom grozil, da bo povišal davke za uvoz iz Evrope. ZDA so pred enim letom hitele in si nabavile velike zaloge vina pred povišanjem davkov. Do tega, hvala Bogu, ni prišlo. Posledica tega pa je, da imajo ZDA letos polna skladišča vina in jim ni treba naročati novega.

Letos imamo srečo, da so bili vremenski pogoji odlični za pridelavo izredno kvalitetnega vina. Dežja je bilo kar precej, suše ni bilo. Če smo bili še malo podjetni in sami prišli do tega, da je treba pridelati nekaj manj grozdja, se bomo prihodnje leto prav gotovo ponašali z izredno kvalitetnim

letnikom. Nima nobenega smisla, da bi v Brdih pridelovali ogromne količine nizkokakovostnega vina. To lahko delajo v nižini, kjer vsa dela že opravljajo s stroji.

Kar se tiče subvencij, naj dodam še to, da so te res napravile čudež na marsikateri kmetiji. Marsikje pa so napravile polomijo: s tem, da je kmet stremel po čim višji subvencijo ali doklado, je od podjetnika postal podložnik raznih evropskih, državnih ali deželnih direktiv.

Pokažimo, da smo res postali podjetni in ne kmetavzarji. Kakor je za pridelavo dobrega vina potrebno imeti veliko zdravih jagod, morajo tudi naše kmetije, vsaka zase, pripomoči za skupen sloves našega vina in teritorija.

KVIZ ŠTEVERJANSKEGA TRGAČA

Petra Ciglič

Si pravi števerjanski trgač?

1. Koliko terminov poznaš za poimenovanje vrča oz. kište?

- a) Enega
- b) Dva
- c) Pet
- d) Več kot pet

Zanimivost: med trgatvijo se sliši vseh vrst izrazov za poimenovanje vrča (npr. vrč, vedro, kanta, kangla, kanglica, čeber, šeglot, šenglot, štenak, konva, kišta, lonec, posoda... celo skleda!!)

2. Ko vidiš srno ali merjasca, pomisliš...

- a) »Kako srčkana žival!«
- b) »Samo, da gre stran od mene!«
- c) »Kako bi mi teknil golaž iz divjačine...«

- d) »Presneti! Bogve koliko grozdja je pojedel!!!!!!«

3. Bereš sivi pinot. Dobiš trto, kjer so grozdi še zeleni. Kaj narediš?

- a) Greš naprej in pustiš nesrečno trto naslednjemu trgaču
- b) Vprašaš gospodarja, če pobereš ali ne. Gospodar reče, da ne, toda tebi se zdi sladko in narediš po svoji glavi
- c) Veš, da ne bi smel pobrati, a se ti zdi škoda in zmečeš na dno vrča, da se ne vidi
- d) Zbereš lepše, zrele grozde, ostalo pa pustiš na trti (ali zmečeš na tla, da ne pride naslednji trgač in potrga)

4. Ko vidiš grozdje oz. trto, kaj lahko že na prvi pogled razločiš po zunanjem videzu?

- a) Znaš razločiti le belo grozdje od črnega
- b) Znaš razločiti tudi sivo od črnega (npr. sivi pinot od črnega pinota)
- c) Glavne in najbolj običajne sorte (npr. rebulo od sauvignona)
- d) Tudi bolj redke in ne tako poznane sorte med sabo (npr. riesling renano od riesling italico)

Zanimivost: na svetu naj bi bilo okoli 5000 gojenih sort grozdja. Za določitev dane sorte je potreben natančen opis oblike listov in plodov [grozdov], s tem se ukvarja veda, ki ji je ime ampelografija.

5. Na koncu vrste...

- a) Klepetaš, ko gospodar daje navodila, prideš na konec in ne veš, kam bi se dal, zganjaš paniko, sprašuješ, kam je treba iti in koliko vrst se vzame, da zmedeš še druge trgače
- b) Zamujaš in zgubljaš čas, da prideš zadnji

na konec

- c) Počakaš druge in vidiš, kam grejo
- d) Poslušаш navodila in mirno vzameš novo vrsto

6. Treba je vzeti novo vrsto, med katerimi je tudi neprijetna »griva«...

- a) Pretvarjaš se, da je ne vidiš in greš čim bolj daleč od nje, v prvo vrsto, čeprav jih tam trga že deset
- b) Skušáš se postaviti kam na sredino, da, če bo prav treba, se kasneje zmakneš do grive
- c) Vzameš predzadnjo vrsto in se občasno in po potrebi obrneš pomagat nesrečnežem na grivi, ali vsaj kontroliraš, da so še živi
- d) Korajžno se podaš na grivo

Zanimivost: iz SSKJ

gríva -e ž (i)

3. nar. strmo travnato pobočje: *streha bajte se je skoraj dotikala grive; pasel je ovce na zeleni grivi*

// travnat rob, vzpetina: *namestiti mitraljez ob grivi; griva ob poti / dekleta so posedla po mehki grivi travi*

// nezoran, travnat del med njivami; meja: *kupil je zelnik ob svoji njivi in zoral vmesno grivo*

7. Trga se črno grozdje, poletja je že konec, zjutraj je mrzlo... kaj narediš, da se segreješ?

- a) Prideš na delo uro bolj pozno
- b) Se držiš ob izpušni cevi traktorja, da te greje
- c) Se fajn oblečeš in trgaš kot navadno
- d) Prazniš polne vrče, dokler se ne ogreješ

8. Ko klepetaš s sosedom...

- a) Ustaviš se s trganjem, ker moraš stvari izraziti tudi z rokami in se gledati v oči (če je tovariš v zgornji vrsti kvečjemu odtrgaš kak list, da se bolje gledata). Najtežje koncepte izraziš z mahanjem škarij

- b) Med trgovijo sploh ne socializiraš
- c) Skušaj naprej trgati in se le občasno pogledaš s sosedom
- d) Trgaš in klepetaš istočasno (četudi nisi ženska in ti ni dano delati več stvari hkrati)

d) »Sedaj bom moral trgati še za njega...«

9. (Sarkastično) Sosed trgač se ureže v prst, kaj pomisliš...

- a) Ne misliš, ker te že slabi
- b) Zasmili se ti
- c) »Vsakemu pravemu trgaču se prej ali slej zgodi...«

10. Trgaš in vidiš velikega pajka...

- a) Izpustiš trto, ker nočeš motiti pajkovega habitata
- b) Pajek prinaša srečo, ga izpustiš in nato potrgaš
- c) Ga zmikastiš, ne da bi dvakrat pomislil
- d) Ga vržeš v vrč... tudi on ima svojo težo

Če imate večino odgovorov **a)** trgatev prav ni vaše področje. Ne čudite se, če vas po prvem dnevu več ne pokličejo.

Če imate večino odgovorov **b)** za začetek naj bo, treba bo pa še veliko delati na tem.

Če imate večino odgovorov **c)** imate že nekaj izkušnje, toda bo treba dati skozi še kako vndimo in dvigniti še kjšn šenglot.

Če imate večino odgovorov **d)** ste že pravi trgač, če ne pravi vinogradnik.

“PIŠI KUKR GOVORIŠ”

Petra Ciglič in Samuele Mian

Že zadnjič sã jã moylo puhno od vas zãvjãst, dã sã nã m je pãr tiskãnju našã rubrikã ponãsrẽçlo. Problem je biu prau ta, dã sã zmẽjnkãlã usã tistã çãrticã pod bãsiãdãmi, ki bi moylã dãjãt pravi nãylãs ãn olejšãt žiujẽje, tãkuã dã je blo skor nemoýuãçe prãbrãt bãsãdĩlo ãn marsikejšãn ni zãstũãpu od useýã kuãp nãç. Prau zãtũã smo sã odloçli, dã puãlãh novã štvilkã objãvãmo nãzej tuj tã staru; tisti ki bo mau voju ãn ki ýã bo zãnimãlo, si ju bo lhko prãbrau nãzej u oriýinalni obliki.

PUST TRI MIËSCË

Drayã Štvãrjãnkã ãn drayĩ Štvãrjãnci! S klapu smo sã odloçli, dã nordĩmo nu novu rubriku, ki ju bãmo klicãli “Piši ku ýovoriš”, çjã ki bãmo pisãli usaki krat kejšnu novu doýodiuščinu al iskušnju. Nãç tãsyã, dã ne bãsta mĩsãnli... Boj ku druýo je lih zã sã nu mãlo posmejãt ãn ohrãnt našu lĩãpu štvãrjãnsku ýovoricu! Vĩãmo dobro, dã štvãrjãnščinu ni prau lãhko dent çãrno nã bjãlo, al ku bi sã reklo, ju sprãft u çãrkã, zãtũã sã bãmo potrudili, dã bo djãlo nãrãto ku Buãh ukuãže!

U Štvējānu mamō nejšān posebān nāčīn yōvora ān nejšnā posebnā zvokā, ki jāh dārzde druyi nīmāji, zētūā smo moyli uvest u yļāunām dva nova simbola: tā pārvī ān tā narboj poyūāst je “**Ā**”, ki prādstaūja pouyļāsīnik, tā druyi numiāsto je “**Y**”, ki prādstaūja tistu nāšu mīāšāncu med “**G**” ān “**H**”. Puēlēh tēya, zā vām pomāyēt, bāmo nāyļāsīli boj tēškā bāsīādā z nu mihnu čārtu ān bāmo pīsēli nā konc strānī ān mīhān slovarček tērminu, ki bi lāhko bli nejasni. U pāmo, dā sta zāstūāpli prāvilā ān dā vām je use jasno! Ponāvādi smo sāmo yōvorili po domāče, od zdej nāprej numiāsto bāmo lāhko tuj pīsēli po domāče use kar ki bāmo tīēli!

Zdej pej y rāmo nāprej yōvort druyā rāči. Tuj čā je že posalo nīēki cejta od tistiya žalostniya ān nāsrēčniya 25. fēbruārja, smo tekrāt zbrali temu pusta. Je že rīās, dā pulovica od tistih, ki huādāji okuāl po vasi z uāzām jāh je kmetu že po **mištīārju**¹, ma līātos sē sē useyļih odločli, dā bi sē obliēkli ylih u kmetā! Ma tistā tā pravā kmetā, ku u kīnotāh: s klābykām, srejcu nā kuādrātā, **yuzāntroyārjāmi**² ān vīlāmi u roki.

Līātos sē sē tā mladi odi mlādīnskiya krožka dubili pār Janu s Puščā ān zāčēnli nāprāujēt uās šē prej ku ponāvādi. Inšoma, sē ya tīēli nort ku čē bāt: sē ya fajn ovili dā bi jām ne pīhēlo zad zā urāt, ya obliēkli ān āhtēli zā ya pofār bāt dobro. Kejšni prāvēji, dā sē ya dīēlēli dān ān nuāč, druyi dā ni šē ānkol pāršu tkuā līēp... Tēya ne vīāmo; yvīšno je sāmo, dā kadār sē je pārkažēla lakota, je kejšān nāročīu picu s šālamīnotām.

Tācējt pej je nā uānām kreju svētā šlo nīēki nārūābe. Ēn dān si je nejšnā žēna nā Kitajski zāmīsēnla zā nort nu fincāno kusilo zā sojya mūāžā, ki je komej pāršu dāmu trudān z dīēla. Yospa je denla hitro yor nu župu s **pumāšputāča**³, ma sē vide dā zārāt silē ju ni skuhēla zādosti...

Tākuā je šlo končāt, dā ni blo moč vāč jāt po vasi ān nām sē odpadli usi proyrami. Ni zā vīērvāt čō, ku sē zyodijā rāči! Zdej pej ni blo druyā, uās je blo triēba podret. Ēn potle, kadār je pāršu tisti dān, ki sē ya usi tārkej čakēli, ni blo useya kuāp nāč. Nobedān ni yuādu ān nobedān ni poju, nisē plāsēli, nisē pili vīna, nisē jīēli pāršutā, nisē pili mādīcā, nisē jīēli krafu, nisē ruāštēli po hīšēh, nisē punli autu s **korjāndulmi**⁴ ān usē kīštā od puāštā sē ostalā pokonci. Use je kāzēlo, dā pejde līāto okuāl brās pusta. Ma tākrāt nismo šē vīādli, ki nas čāka... Zētūā ki tīskrāt nām nisē šē povīādli, dā to u Italji bāmo mīēli pust useyļih.

Ēn tākuā je tuj blo! Žē tri mīāscā huādāmo okuēli z **māškāru**⁵ ān rākāvīcāmi... Ēn tisti ki si jāh ne dēne, dubj pej kronu, ma māyārī tistu zlatu zā nā ylavu! Takiya pusta si nobedān ni čāku ān yotūēvo ya niti nobedān ni tau met; zētūā u pāmo, dā bo pust druyō līāto traju sāmo ān dān ku ponāvādi ān dā sē bāmo lāhko obliēkli u kar ki nām bo pāšēlo!

¹ **Mištīār** – iz italijanščine (mestiere) poklic

² **Yuzāntroyārji** – iz nemščine (Hosenträger) naramnice

³ **Pumāšputāč** – iz slovenščine (pol miš pol ptič) netopir

⁴ **Korjānduli** – iz italijanščine (coriandoli) pustni konfeti

⁵ **Māškāra** – iz italijanščine (maschera) maska

NE USE SLABO PRIJE ZƏ ŠKUƏDVƏT

Uəni krat smo omjənli ən sə poɣovorjili, kəkua je odpadu pust ən kəkua je blo usim strəšno žau. Tuj dənəs bo ɣovora gləde nəčesa, ki je odpadlo... Ma stəvəm uədu, də je blo zə Štvərjəncə u primərjavi zəs pustəm dosti slapši ne met fəstivala...

Puhno od nas ne vide urə, də prije tisti tiədən nə zəčətku julja ən komej čaka, zə sə zbrat nə placu, u domu ən u boroučəh. Zə nas ni səmo festival narodnozəbaunə ɣləzbə, ma je tisti vāžən moment, čjəki smo usi Štvərjənci ukuəp. Nə festivalu djaləmo do onəmuəɣlosti, zətuə ki nas skuəs poɣənja dobra volja. Skuəs sə smejəmo ən sə mamə ləpuə, še kədər pərəmo pəsuađu ən pucəmo potliəh.

Do zədnjiya nismo vjədli, al sə bo dalo kej spejət al ne, ma nə žalost ni blo moč nort nəč. Ljətos je biu ən čudən julij: ni blo tistiya laufənja, ni blo tistə adrenalina ən ni blo tistih zdravih nəumnosti. Ni blo pup, ki bi senjələ pələčinkə še ponoči. Ni blo **gilatitu**¹ zəs nutelu ən fragolu. Ni blo našya odɣovornija zə bufet, ki bi djalə **brainstorming**², fliku prəvilə ɣor po təndonu ən daju s kərcutəm po prstəh. Ni blo Anamarijə, ki bi kuhəla paštušutu zə ansamblə. Ni blo škuədrə u kuhnji, ki bi nosila uən plədnjə. Ni blo nobədniya pər frigitrice, ki bi tulu “Pətətinəə!!!”. Ni blo nobədniya pər grillji, ki bi zjau “Čəvapiii!!!”. Ni blo piščənčərju, ki bi sə kurli u njəh cejbi. Ni blo dveh Martin pər kasi. Ni blo otruək, ki bi sə uəzjli zəs biduənəmi odi škovac ən sprəujəli po mizəh. Ni blo pucənja smolə dol zəs stolic. Ni blo tehniku, ki bi spəjali usə tistə drotə dole u boroučəh. Ni blo nobədniya pər pijači, ki bi daju uən birinčə zat zə bejnkəm tistəm, ki djaləji. Ni blo nəvihtə, ki bi sə ulila nə dən nədiəjə ən nəm storla pomjətət vodu zəs mətłəmi. Ni blo Mc Festivala ən ni blo Red Angela. Ən prədusəm, ni blo ɣuədcu ən pjetja do šterə zyūəda.

Ma ku smo že rekli, ne use slabo prije zə škuədvət. Kejšni od nas dobro vjəji, də je ən djalə festivala oz. pərpravə n festival, ki ni prau pərjetən... ɣovorimo od təčaja HACCP. Ən smo ɣotuəvi, də ljətos təčaj HACCP ni mejnku prau nobədnu! Že rjəs, də ne traja duɣo ən də je nujno potriəbən zə djalə zəs jəstvinəmi... Ma useɣlih, je prau na pokuəra! Čəmo ɣovort od tistə buəɣə ɣospə, ki sə nas usmīle ən nəm prije nort prədəvənje? ɣovorj dvjə uri səmo odi səlmonelə... Ki čə bi ne zɣonjla ura od tərə nə uənəm kreju cjestə, bi človek mislu də sə je ustəvu cejt! Ən ku də bi ne blo zədostī, po cjaləm prədəvənju, je triəba nort še ispit. Ki je že dobro, də sə zmisləš toje ime, təkua si zbluəjən... ki še, kədər tə praša, pər kejšni təmpəratuři je triəba dəržət pomədorə! Inšoma, də je mejnku festival ən use kar ki čəsta, ma usej təčaja smo sə rjəšli. Usaj do družga ljta...

¹ **Gilati** – iz italijanščine (gelato) sladoled

² **Brainstorming** – iz angleščine (brainstorming) možganska nevihta

PRIPOVED IZ STARIH, POZABLJENIH PREDALOV...

TININE NOGAVICE

-TRETJI DEL-

Originalno besedilo v italijanščini: Nino Š.

Prevod v slovenščino: Petra Ciglic

S časom sva se z velikim nezaupanjem s strani Tine spoprijateljila. Prihajala je v mojo pisarno na klepet in kako obrekovanje. Toda prav potem nje sem odkril pravi obraz in značaj vasi in njenih prebivalcev, z njihovimi pomanjkljivostmi, ampak tudi s številnimi dobrimi lastnostmi. Govorila je o revščini, ki je vaščane prizadela takoj po vojni, o tem, kako so ženske in otroci hodili na Sabotin, kjer so pobirali železo za podjetje »Casagrande«, da bi prinesli domov kako liro. Večina moških je bilo kolonov plemiških družin, ki jih ne bom imenoval, le najsrečnejši so bili že delničarji. Nekateri so hodili v službo v tovarno bombaža družine Ritter v Podgoro. Tina mi je povedala, da so ti, ki so hodili na delo v Podgoro, vstajali ob štirih zjutraj, tudi ob sobotah, in so potem peš hodili do tovarne, zvečer pa se vračali pozno ponoči. Natančno sem vedel, koliko molznih krav živi v vasi, koliko telet se je zvalilo, koliko jajc so znesle kokoši Žince, koliko prašičev je postalo mast, pršut, salama, klobase, krodegine in markundele. Koline prašiča so bile vsekakor velik družinski praznik. Tina je bila neskončni izvir. Dan za dnem so iz njenih ust z njeno barvito in simpatično govorico prihajale vedno nove zgodbe, novice o ljubeznih in o varanjih. Ko je v

pisarno prišlo kako dekle ali fant, ki ga ni poznala, je bilo njeno običajno vprašanje: »Katera je tista kr* * *, ki te je zvalila?«. Ona je bila namreč taka. Vsi so jo poznali in se niso preveč zmenili za to.

Vsak dan, točno ob enajstih, me je zapustila in se je odpravila v gostilno Dvor, do Ive, kjer je naročila svoj vsakdanji »manighet« tokaja v kreglju. Ko se je vrnila, sem ji včasih dal nekaj drv za njeno kuhinjo in pečko. Vedno je brala Primorski dnevnik prejšnjega dne, brez naočnikov. Nekega dne sem opazil, da ni več brala, kajti vid se ji je z dneva v dan slabšal. Obvestil sem prijatelja Silvana, ki je bil dober človek in se je ukvarjal z upokojninami. Ta mi je zagotovil, da bo kaj priskrbel in res je bilo tako. Nekaj dni kasneje se je prikazal v pisarno s parom očal za daljnovidne, ki jih je našel doma med staro kramo. Tina je bila presrečna, nenadoma je oživela in se je lahko vrnila k branju in k pletenju. Nenadoma me je prosila za uslugo: »Če greš do Gorice, bi šel do Garibaldijeve ulice in mi kupil dva klobčiča bele volne?« Jaz nisem pozabil na prošnjo in sem ji čez nekaj dni prinesel klobčiča. V pisarno sem ji v vogal nastavil stolico, kjer je preživljala čas s pletenjem in klepetanjem, ne da bi me motila.

Se nadaljuje...

OTROŠKI PEVSKI ZBOR F.B. SEDEJ

Pridruži se nam tudi ti na pevskih vajah vsak **petek od 16. oktobra 2020 dalje**.

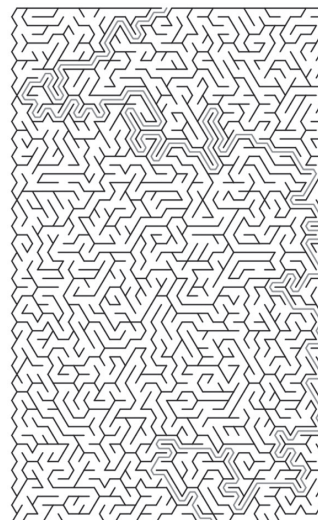
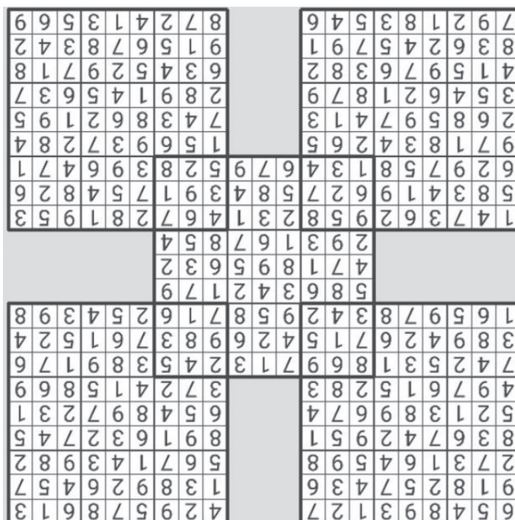
Vaje bodo v župnijskem domu v Števerjanu s sledečim urnikom:

Mali otroški zbor: za otroke iz vrtca od 17.00 do 17.30

Otroški zbor: za otroke, ki obiskujejo osnovno šolo od 17.30 do 18.15

Za informacije: Martina Hlede 328 5733245

REŠITEV IGRICE NA ZADNJI STRANI

Rešitev igrice

Postani pevec ali pevka
Mešanega pevskega zbora
Frančišek B. Sedej!

Pridruži se nam na prvi vaji,
ki bo potekala v četrtek,

24. septembra 2020,
ob 20.30

v prostorih župnijskega doma
Frančišek B. Sedej
v Števerjanu.

Z nami bo dirigent
Patrick Quaggiato!

V UREDNIŠTVU SMO PREJELI ...

V SPOMIN NA POKOJNEGA CIRILA GRAUNAR

Graunar Ciril se je rodil v Števerjanu 7. decembra 1938. Doma je bil na Križišču. Vojaščino je opravil najprej v Bologni, potem pa v Lucchi, kjer je v šestdesetih letih spoznal Mariello, ljubljeno ženo. Po sedmih letih skupnega druženja sta se poročila leta 1971. Rodila sta se jima dva dečka: Andrea in Simone. Ciril je bil značajsko vedno dobre volje in rad je pomagal ljudem, saj je po šolanju v Pisi kot bolničar vedno gojil vrednote spoštovanja bližnjega. Bil je član lovske družine v Camaiore in to mu je bilo v veliko veselje. Zelo rad je ob nedeljah zahajal na jago in, čeprav bolan, je vseeno plačal članarino lovske družine v upanju, da bo spet lahko zašel po gozdovih na jago. V Števerjan je zahajal med poletnimi počitnicami. Rad je obujal mladostne spomine in obiskoval stare prijatelje. Naslednje leto bi z ženo praznovala petdeset let poroke. Zapustil nas je na dan svete Marije Magdalene, 21. julija 2020. Naj počiva v miru.

DAROVİ

Za Števerjanski vestnik, darujejo:

- v spomin na Ivo Gabrovec, sin in vnuki, 100,00€;
- namesto cvetja za pokojno Liliano Zabriszsch, družina Manià in Humar Veneranda 100,00€;
- v spomin na Paolo Hlede, N.N. 50,00€;
- v spomin na pokojno Liliano Zabriszsch, Nežica in Florijan 25,00€;
- v spomin na pokojno Nado Maraž, Ana in Milan Miklus 25,00€;

Za cerkev sv. Florijana v Števerjanu, darujejo:

- v spomin na Ivo Gabrovec, sin in vnuki, 100,00€;
- namesto cvetja za pokojno Liliano Zabriszsch Terpin, družina 100,00€;
- Marija Komjanc in nečaki z Mocverja, 100,00€;
- v spomin na Ivota in Liliano, namesto

- cvetja na grob, Remigij Ciglič, 50,00€;
- N.N. 150,00€;

Za Mešani pevski zbor Francišek B. Sedej, darujeta:

- N.N. 200,00€.

Za župnijski dom Francišek B. Sedej, darujeta:

- N.N. 200,00€.

Za lačne otroke, daruje:

- Ida Komjanc, 50,00€;
- A. P., 50,00€.

Za mlade družine v stiski, daruje:

- namesto cvetja za pokojno Liliano Zabriszsch Terpin, družina 150,00€.

Za Anin Sklad SLO, daruje:

- N. N., 90,00€.

SMRTI

Podversic Jerica

Rodila se je 3. januarja 1923.
Umrla je 18. junija 2020 v Gorici.
Pokopana je v Gorici.

Cirillo Boris Knez

Rodil se je 18. novembra 1944.
Umrl je v Gorici 15. julija 2020.

Ferdinando Princic

Rodil se je 30. marca 1939 na Dobrovem.
Umrl je 10. julija 2020 v Tržiču.
Pogreb je potekal 15. julija 2020 v Krminu.

Ciril Graunar

Rodil se je 7. decembra 1938 v Števerjanu.
Umrl je v Lucchi 21. julija 2020.
Pogreb je potekal v zaselku Torre di Camaioire (LU) v petek, 24. julija 2020.

Giovanni Princic

Rodil se je 10. junija 1953.
Umrl je 11. julija 2020 v Gradišču ob Soči.
Pogreb je potekal 15. julija 2020 na Jazbinah, pokopan je v Mošu.

Milka Tomažič, vd. Terčič

Rodila se je 18. novembra 1941 v Števerjanu.
Umrla je 10. septembra 2020 v Števerjanu.
Pogreb je potekal 14. septembra 2020 v Števerjanu.

ČESTITKE

2. avgusta 2020 je na svet privekal Maksimilian Makuc. Mami Mateji Fajt, očetu Manuelu in sestrici Victorii čestitamo, malemu Maksimilianu pa želimo veliko zdravja, sreče in ljubezni.

KUHARSKI RECEPTI

Evelin Bulfoni

SKUTNI POLŽ Z MALINAMI

Sestavine:

- 1 kocka kvasa
- 1 vrečka kislega testa
- 600 g moke
- 350 g mleka
- 60 g sladkorja
- 60 g masla
- 3 rumenjake
- 1,5 male žličke soli

Nadev:

- 750 g malin
- 500 g skute
- 200 g mascarpone
- 120 g sladkorja
- 3 beljaki
- 3 žlice drobtin
- jajce za premaz

Kvas raztopimo v toplem mleku in ga prilijemo k presejani moki, dodamo ostale sestavine in zamesimo kvašeno testo. Le zmehčano maslo dodajamo postopoma med mešanjem. Ko postane testo gladko, ga prekrijemo s folijo in pustimo na toplem vzhajati.

Med vzhajanjem pripravimo nadev. Skuto zmešamo z beljaki, drobtinami, sladkorjem in mascarpone sirčkom.

Vzhajano testo stresemo na pult, ga pregnetemo in pustimo pet minut, da se spočije. Spočito testo razvaljamo na daljši pravokotnik in tega razrežemo na štiri dele; lahko pa celo testo razrežemo na štiri kose in nato vsakega posamičnega razvaljamo. Razvaljano testo premažemo s skuto in razporedimo maline.

Nato v nadevan pravokotnik testa postrani zarežemo črte – od levega gornjega konca proti desnemu spodnjemu in tako razrežemo celo testo – pri tem pa pazimo, da robov testa ne prerežemo. Zatim razrezano, nadevano testo zvijemo v zavitek, ki se pri zvijanju odpira, kjer smo naredili reze. Zavitek še zvijemo skupaj v polža. Previdno ga položimo na peki papir na pekač/okrogel model in pustimo vzhajati. Enako oblikujemo ostale tri polže.

Vzhajano pecivo premažemo s stepenim jajcem in prestavimo v vročo pečico. Pečemo ga približno 40 minut na 175 stopinjah.

ČAROBNA ZELENA TORTA

Sestavine:

- 4 jajca
- 1 čajna žlica limoninega soka
- 100 g sladkorja
- 1 čajna žlica vanilinega ekstrakta
- 150 g staljenega masla
- 100 g moke
- ½ čajne žlice matcha prahu
- ½ l mleka, sobne temperature
- mleti sladkor za posip

Par ur pred pripravo postavimo jajca, maslo in mleko na sobno temperaturo (najboljše čez noč).

Pečico segrejemo na 160 stopinj. Pripravimo s peki papirjem obložen pekač, velikosti 20 x 20 cm.

Ločimo beljake od rumenjakov. Stepemo beljake z dodatkom žlice limoninega soka za trdnost. Rumenjake in sladkor stepemo. Dodamo vanilin ekstrakt in stopljeno maslo. V ločeni posodi zmešamo moko z matcha prahom. Presejemo.

Mešanico moke z matcho dodajamo k masi postopoma z mlekom, dokler ne premešamo dovolj dobro. Počasi, postopoma dodajamo še beljakov sneg, ki ga vmešamo s kuhalnico.

Zmes vlijemo v namaščen pekač in vstavimo v pečico, segreto na 160 stopinj, za 40-50 minut. 10 minut torto ohlajamo v pečici, nato jo zunaj do konca ohladimo.

Pred serviranjem lahko torto po želji okrasimo s sladkorjem v prahu.

OPOMBE

- Čarobna torta (magic cake) se bo razplastila na tri plasti med peko, kljub temu, da boste v pečico postavili le eno zmes.
- Pripravljena zmes bo zelo tekoča, vendar ne skrbite, se bo primerno spekla v pečici.
- Zelo je pomembno, da so sestavine segrete na sobno temperaturo.
- Če želite, da bo torta živo zelena, je potrebno dodati še barvo za živila. Z matcha prahom je zelenkaste barve.
- Če želite, lahko matcha prah izpustite, saj ne vpliva na okus. Torta bo v tem primeru rumenkaste barve.

LONDONSKE REZINE

Testo:

- 300 g ostre moke,
- 200 g masla,
- 3 rumenjaki,
- 70 g sladkorja.

Nadev:

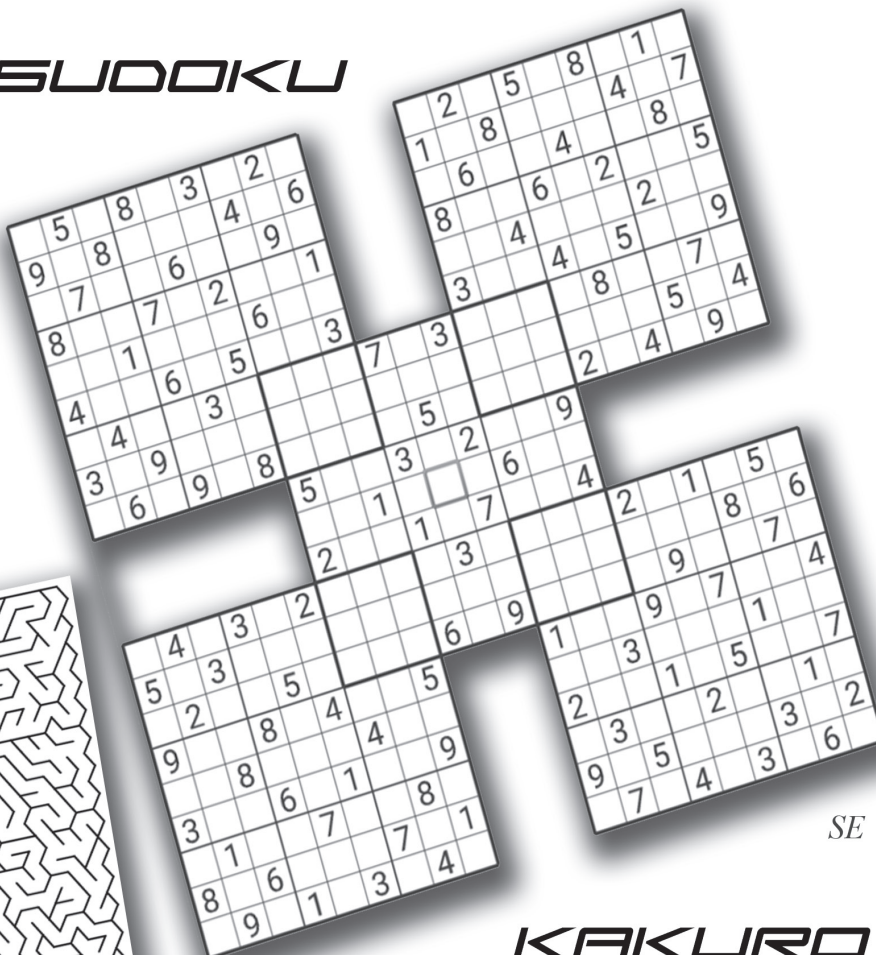
- 150 do 200 g marelične marmelade
- 270 g sladkorja
- 3 beljaki
- 200 g zmletih orehov
- 50 g narezanih orehov
-

Penasto vmešamo maslo in sladkor ter dodamo rumenjake in moko. Zamesimo in naneseemo v namaščen pekač, premažemo z marelično marmelado ter damo za 10-15 minut v naprej segreto pečico na 160 stopinj.

Iz beljakov naredimo trd sneg in vanj na rahlo vmešamo sladkor ter mlete in narezane orehe. S tem namažemo pečeno testo ter damo še za 7-10 minut nazaj v pečico.

Ohlajeno razrežemo na pravokotnike.

MEGA SUDOKU

SE

KAKURO

Po kateri cesti bo
prišla lisička do grozdja?
Nariši in pobarvaj.

Naloga reševalca je, da izpolni bele kvadratke s števki od 1 do 9, tako, da je vsota števk v zaporednih belih kvadratih po vrsticah in stolpcih enaka številu, ki je zapisano v črnem kvadratu na začetku vrstice (s stolpa) nad (pod) diagonalno. Pri tem pa morajo biti vse števke v posamezni vrstici (stolpcu) različne.